

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Ndc/4/2026
Identifikačné číslo spisu: 3821201778
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:3821201778.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: I. I., K. XX. E. XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa matky: Q.. U.. K. Y. T., U., narodená XX. X. XXXX, O. - K. Q., E. XXXXX/X, zastúpená advokátkou: JUDr. Martina Mrázová, Bratislava, Šoltésovej 20, a otca: E. I., narodený XX. Q. XXXX, Š., X.. S. XXX/XX, zastúpený advokátom: JUDr. Mgr. Tomáš Štefanka, Žiar nad Hronom, M. Chrásteka 512/25, za účasti Okresnej prokuratúry Prievidza, o zmenu úpravy styku a o zákaz styku otca s maloletou, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 18P/77/2025, o návrhu matky na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu matky na prikázanie sporu vedeného na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 18P/77/2025 Mestskému súdu Bratislava II n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu matky zo dňa 11.02.2026 na prikázanie veci Mestskému súdu Bratislava II z dôvodu vhodnosti. V predkladacej správe zo dňa 11. marca 2026 uviedol, že Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 15Ncp/30/2025-36 zo dňa 29. októbra 2025 vyslovil, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava II s prenesením príslušnosti je dôvodný. V odôvodnení rozhodnutia krajský súd konštatoval, že najdôslednejšiu ochranu poskytne maloletému dieťaťu súd, ktorý vedie jeho poručenský spis, pretože už pozná okolnosti jeho prípadu, rozhodoval o dieťati a spolupracoval s kolíznym opatrovníkom, prípadne vykonával iné opatrenia v záujme maloletého. Okresný súd Prievidza zdôraznil, že rozhodoval o veci po vykonaní rozsiahleho dokazovania v čase, kedy maloletá s matkou dlhodobo bývala v Bratislave, v dôsledku čoho bol výrazne sťažený postup nielen súdu pri neposkytovaní súčinnosti zo strany matky pri úkonoch nariadeného znaleckého dokazovania, ale aj kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa pri prešetrovaní aktuálnych pomerov u maloletého dieťaťa. Podstatným dôvodom je aj skutočnosť, že príjem matky nedosahuje životné minimum. Z dôvodu hospodárnosti a urýchlenia konania sa preto javí ako účelné a vhodné, aby konanie prebiehalo na vyššie menovanom súde. Maloleté dieťa má od 05.12.2022 trvalý pobyt na adrese E. XXXXX/X, O. - K. Q.. Okresný súd Prievidza vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 06.06.2024 o.i. o tom, že dal za otca matke maloletého dieťaťa súhlas na zmenu

trvalého bydliska maloletej z pôvodného trvalého bydliska: A. XXX/XX, XXX XX V. na aktuálne trvalé bydlisko: E. XXXXX/X, XXX XX O. - K. Q., maloleté dieťa taktiež zveril do osobnej starostlivosti matky. Rozsudok okresného súdu bol Krajským súdom v Žiline uznesením zo dňa 30.06.2025 zrušený a vrátený súdu prvej inštancie na ďalšie konanie čo do rozhodnutia o zákaze styku otca s maloletým dieťaťom a na tento výrok nadväzujúcich výrokov, v ostatnej časti bol potvrdený.

2. Matka vo svojom návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods.2 CSP uviedla, že z hľadiska miestnej príslušnosti sa v obvode Mestského súdu Bratislava II nachádza bydlisko maloletého dieťaťa, a preto je žiadúce, aby o jeho pomeroch rozhodoval súd, ktorý bude môcť lepšie posúdiť jeho pomery, aj s prihliadnutím na príslušnosť orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Podstatným dôvodom podľa jej návrhu je aj skutočnosť, že jej príjem nedosahuje životné minimum. Z dôvodu hospodárnosti a urýchlenia konania sa preto podľa matky javí ako účelné a vhodné, aby konanie prebiehalo na vyššie menovanom súde.

3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolízny opatrovník vo vyjadrení doručenom súdu dňa 19. februára 2026 uviedol, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby v jeho veci rozhodoval miestne príslušný súd, v územnom obvode ktorého má maloletá trvalý pobyt. Maloletá I. W.a spolu s matkou zdržiava od roku 2022 na adrese trvalého bydliska B. O..

4. Prokurátor z Okresnej prokuratúry Prievidza sa vyjadril, že súhlasí s návrhom matky, pričom v ďalšom konaní je v záujme maloletého dieťaťa, aby o jeho pomeroch rozhodoval ten súd, ktorý má najlepšie znalosti o jej pomeroch s prihliadnutím na aktuálnu príslušnosť orgánov sociálnoprávnej ochrany. Prejednanie iným súdom by podľa prokurátora znamenalo hospodárnejšie, rýchlejšie a po skutkovej stránke spoľahlivejšie posúdenie.

5. Otec maloletého dieťaťa vyjadril dňa 23. februára 2026 nesúhlas a žiadal, aby súd návrhu matky nevyhovel. Vo svojom rozsiahlom vyjadrení poukázal na to, že zmena bydliska sama osebe nepredstavuje dôvod na delegáciu v zmysle zásady perpetuatio fori, čo podložil aj ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu (napr. uznesenie sp. zn. 8Ndc/4/2018). Zároveň rozporoval tvrdenia matky o jej hmotnej núdzi. Listinnými dôkazmi preukázal jej verejne dostupné podnikateľské a profesionálne aktivity, vrátane lektorskej činnosti na vysokej škole vo Viedni, poskytovania súkromného koučingu za odmenu 92 eur na hodinu a aktívnej účasti na zahraničných konferenciách vo Švédsku a v USA. Návrh matky z tohto dôvodu označil za hrubo účelový, smerujúci iba k zmareniu už nariadeného pojednávania.

6. Podľa § 39 ods. 2 Civilného sporového poriadku na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) príslušný rozhodnúť o tomto návrhu na prikázanie sporu (§ 39 ods. 3 CSP) preskúmal vec a zistil, že na základe rovnakých skutočností Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 15Ncp/30/2025-36 zo dňa 29. októbra 2025 vyslovil, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava II s prenesením príslušnosti je dôvodný podľa § 112 ods.2 CMP. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.11.2025.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že ustanovenie § 112 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok („CMP“) je v pomere špeciality k ustanoveniu § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok („CMP“).

9. Prikázanie, t.j. delegácia, veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z ústavne zaručeného práva strany, resp. účastníka konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu.

10. Účelom inštitútu delegácie je predovšetkým zabezpečenie zmeny príslušného súdu z dôvodu špecifických okolností. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie veci inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie

prejednanie vecí iným ako príslušným súdom. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednávajú a rozhodujú súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie sporu.

11. Skutočnosti, ktorými matka odôvodnila vhodnosť ňou navrhovanej zmeny príslušnosti súdu však spočívajú v zmene bydliska maloletého, ktoré dôvody sú totožné s tými o ktorých už rozhodoval Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 15Ncp/30/2025-36 zo dňa 29. októbra 2025 a ktorý vyslovil, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava II s prenesením príslušnosti je dôvodný podľa § 112 ods.2 CMP. V odôvodnení v bode 7 uviedol, že : V danej veci z obsahu spisu vyplýva, že o návrhu matky zo dňa 23.04.2021 o zmenu úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu rozhodol Okresný súd Prievidza rozsudkom zo dňa 06.06.2024, č.k. 18P/43/2022-2070, ktorý bol po odvolaní otca uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.06.2025, č.k. 15CoP/212/2024-224 v napadnutom výroku I. (o zákaze styku otca s maloletým dieťaťom) a v súvisiacich výrokoch II., XI. v spojení so závislými výrokmi X., XII. A XIII. (o trovách konania, trovách štátu) zrušený a v rozsahu zrušenia vrátený súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Z obsahu spisu je zrejmé, že matka sa v priebehu prvoinštančného konania odsťahovala do O., pričom maloletému dieťaťu bol výrokmi VIII. a IX. rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 06.06.2024, č.k. 18P/43/2022-2070 udelený súhlas za otca na zmenu trvalého bydliska maloletého dieťaťa z pôvodného trvalého bydliska A. XXX/XX, V. na aktuálne trvalé bydlisko E. XXXXX/X, O. a s presťahovaním maloletého dieťaťa na adresu tohto trvalého pobytu. Zohľadňujúc uvedené je možné Okresnému súdu Prievidza prisvedčiť, že v priebehu konania došlo k zmene okolností, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť tým, že sa zákonným spôsobom zmenilo miesto bydliska maloletého dieťaťa“.

11. Krajský súd v Trnave v uznesení č. k. 15Ncp/30/2025-36 zo dňa 29. októbra 2025 ktorým vyslovil, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava II s prenesením príslušnosti je dôvodný podľa § 112 ods.2 CMP v bode 8 odôvodnenia uviedol, že: „Pri skúmaní ďalšieho zákonného kritéria podľa § 112 ods.2 C.m.p. však nadriadený súd nemôže Okresnému súdu Prievidza prisvedčiť, že prenesenie príslušnosti je v záujme maloletého dieťaťa. Podľa odôvodnenia uznesenia Okresného súdu Prievidza zo dňa 05.09.2025, č.k. 18P/43/2022-2278 je v záujme maloletého dieťaťa, aby „o jeho pomeroch rozhodoval súd, ktorý má najlepšie znalosti o pomeroch a ktorý bude môcť lepšie posúdiť pomery maloletého dieťaťa, aj s prihliadnutím na príslušnosť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately“. V danej veci však za stavu, kedy bol návrh matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností podaný pred viac ako štyrmi rokmi, kedy v čase začatia konania a jeho ďalšom priebehu miestne príslušný Okresný súd Prievidza vo veci konal, vykonal predpísané procesné úkony pred nariadením prvého pojednávania, pred rozhodnutím vo veci samej vykonal rozsiahle dokazovanie potrebné na zistenie skutočného stavu veci (vrátane nariadeného znaleckého dokazovania), kedy na prejednanie veci nariadil viaceré pojednávania, v priebehu konania opakovane rozhodoval o návrhoch oboch rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia a vo veci samej rozhodol rozsudkom zo dňa 06.06.2024, č.k. 18P/43/2022-2070, nadriadený súd aktuálne nevidí žiaden záujem maloletého dieťaťa na prenesení miestnej príslušnosti z Okresného súdu Prievidza na Mestský súd Bratislava II S poukazom na uvedené má naopak za to, že práve Okresný súd Prievidza je aj naďalej súdom, ktorý má najlepšie znalosti o pomeroch maloletého dieťaťa a ktorý ich môže pri rozhodovaní o zostávajúcom predmete konania (t.j. otázke styku otca s maloletým dieťaťom) najlepšie vyhodnotiť. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa nemá žiadny podstatný právny význam ani argumentácia Okresného súdu Prievidza, týkajúca sa príslušnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

12. Dovolací súd dospel k záveru, že je právne významná skutočnosť, že Krajský súd v Trnave v konaní o nesúhlase Mestského súdu Bratislava II s prenesením príslušnosti z Okresného súdu Prievidza (uznesenie sp. zn. 15Ncp/30/2025-36 zo dňa 29.10.2025) už posúdil najlepší záujem maloletého na neprenesení príslušnosti na Mestský súd Bratislava II podľa § 112 Ods.2 CMP a vyhodnotil, že práve Okresný súd Prievidza je aj naďalej súdom, ktorý má najlepšie znalosti o pomeroch maloletého dieťaťa a

ktorý ich môže pri rozhodovaní o zostávajúcom predmete konania (t.j. otázke styku otca s maloletým dieťaťom) . Najvyšší súd poukazuje na to, že vec starostlivosti o maloletú I. I. sa nachádza súčasnosti v štádiu po rozhodnutí Krajského súdu v Žiline ako súdu odvolacieho uznesením č.k.15CoP/212/2024 zo dňa 30.06.2025, keď predmetom konania zostala iba časť predmetu konania týkajúca sa zákazu styku otca s maloletým dieťaťom a Okresný súd Prievidza má najkomplexnejšie informácie, ktoré musí vyhodnotiť v spojení s rozhodnutím a usmernením zo strany odvolacieho súdu.

13. V posudzovanej veci neboli preukázané podmienky pre postup podľa ustanovenia § 39 ods. 2 CSP keďže vo veciach starostlivosti o maloletých má pri zmene miestnej príslušnosti súdu aplikačnú prednosť ustanovenie § 112 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok („CMP“), ktoré je v pomere špeciality k ustanoveniu § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok („CMP“).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.